GROENLINKS
NOORD-BRABANT

Statenvragen

Meer sturing op ontwikkeling zonneparken

’s-Hertogenbosch, 18 april 2018

Geacht College,

Dat de opgave om aan de klimaatdoelen van Parijs te voldoen gevolgen heeft voor het landschap wordt steeds zichtbaarder. Om af te komen van vervuilende kolen- en gascentrales zullen we zeer fors moeten investeren in onder andere wind- en zonne-energie. We zullen er daarom aan moeten wennen dat windmolens en zonneparken onderdeel worden van onze woon- en leefomgeving. Maar juist vanwege de ruimtelijke impact zullen we de inpassing van deze ontwikkeling goed moeten sturen.

Met name als het gaat om zonneparken bestaat hierover nog onduidelijkheid. Sterker nog, met kennis van de Stimuleringsregeling Duurzame Energie (SDE) struinen steeds meer projectontwikkelaars het landelijk gebied af op zoek naar locaties voor zonneparken. Gemeenten staan vaak positief tegenover dit soort initiatieven omdat deze passen bij hun klimaat- en energiedoelen. Milieu- én landbouworganisaties vrezen inmiddels voor wildgroei en de gevolgen voor het landschap, de natuur en de voedselproductie. Dit blijkt onder andere uit berichtgeving in het Brabants Dagblad: Zonnepark verdringt landbouw, 17 april en ‘Goudkoorts rond zonneparken is gevaarlijk’, 18 april.

Over deze subsidie-gedreven ontwikkeling hebben we onlangs vragen gesteld in Provinciale Staten. Uit uw beantwoording werd duidelijk dat als het gaat om het ruimtelijk mogelijk maken van zonneparken, primair de gemeenten aan zet zijn. Op voorwaarde dat zij een ruimtelijke visie hebben, mogen zij de komst van zonneparken toestaan. Vervolgens gaat de provincie na of de plannen voldoen aan de eisen uit de Verordening Ruimte. Ook gaf het College aan waarde te hechten aan regionale afstemming van plannen en aan de betrokkenheid van de omgeving bij de ontwikkeling van zonneparken.

Naar aanleiding van de beantwoording van het College en de recente berichtgeving in de media heeft de fractie van GroenLinks een aantal aanvullende vragen:

1. Ter voorkoming van wildgroei bestaat er bij natuur- en landbouworganisaties, maar ook bij gemeenten behoefte aan meer regie door de provincie. Op welke manier gaat het College daaraan invulling geven? En hoe gaat het College er voor zorgen dat de ontwikkeling van zonneprojecten regionaal op een structurele manier wordt afgestemd? Welke afspraken zijn of worden er op dit punt gemaakt in de Regionaal Ruimtelijke Overleggen?
2. Gemeenten hebben behoefte aan meer duidelijkheid over de regels die gelden voor de toetsing van hun visies, plannen en aanvragen waarmee zij te maken krijgen als het gaat om de ontwikkeling van zonneparken. Herkent u deze behoefte? En op welke punten blijken de vigerende regels (zoals in de Verordening Ruimte) onvoldoende duidelijk?

GROENLINKS
NOORD-BRABANT

3. Om aan de behoefte aan meer regie en duidelijkheid tegemoet te komen, zou er voor gekozen kunnen worden om de Verordening Ruimte aan te scherpen. Zo kan GroenLinks zich voorstellen dat aan artikel 6.19 Zonneparken, lid 3d de volgende zinsnede wordt toegevoegd: 'en is afgestemd met de aangrenzende gemeente'. Hiermee wordt geborgd dat gemeenten plannen op elkaar afstemmen en dat de provincie hierop kan toezien. Kan het College zich vinden in een dergelijke aanpassing van de Verordening Ruimte? Waarom wel/niet?
4. Ook kan GroenLinks zich voorstellen dat er aan artikel 6.19 Zonneparken onder lid 4 een sub d wordt toegevoegd met de volgende formulering: 'de mogelijkheid die wordt geboden aan de omgeving om in het zonnepark te kunnen participeren'. Hiermee wordt duidelijker invulling gegeven aan het criterium 'maatschappelijke meerwaarde' en wordt voorkomen dat projectontwikkelaars alleen met grondeigenaren in zee gaan en niet met omwonenden en omliggende bedrijven. Kan het College zich vinden in een dergelijke aanpassing van de Verordening Ruimte? Waarom wel/niet?
5. Een belangrijk kritiekpunt bij zonneparken is dat agrarisch en niet agrarisch buitengebied wordt gebruikt, zonder dat er eerst wordt gekeken of alle beschikbare dak-ruimte of ruimte langs infrastructuur wel optimaal is benut. Wat kan de provincie doen om aan deze kritiek tegemoet te komen? Is het ook op dit punt nodig om beleid en regelgeving aan te scherpen? Graag een toelichting.
6. In de overgang naar duurzame energie is het van belang om efficiënt met de beperkt beschikbare ruimte om te gaan. Dat kan betekenen dat op sommige plaatsen waar mogelijk, windmolens voorrang zouden moeten krijgen boven zonneparken. Dit omdat er voor dezelfde opwekcapaciteit een veelvoud aan ruimte voor zonneparken nodig is. Herkent u deze afweging? En op welke manier gaat het College hier in de praktijk mee om? In hoeverre is het nodig om hierop beleid te formuleren?
7. Gegeven de beschikbaarheid van SDE stuwt de zoektocht naar locaties voor zonneparken de grondprijzen op. Dit maakt zonneprojecten duurder, daarmee de effectiviteit van de ingezette Euro's aan subsidiegeld lager en zorgt ervoor dat vooral de grondeigenaar aan een project verdient. Welke middelen hebben lokale overheden (gemeenten en provincie) in handen om deze ongewenste situatie tegen te gaan? In hoeverre kan de Wet Voorkeursrecht hierbij uitkomst bieden?

Bij voorbaat dank voor de beantwoording van voorgaande vragen.

Met vriendelijke groet,

Namens de GroenLinks Statenfractie

Arno Uijlenhoet